

G
Ef
140
RARA

80

3.-

Vollständig No i-16.

10/8° 1827

FREIE UNIVERSITÄT BERLIN
Fachbereich Politik- und Sozialwissenschaften
Bibliothek für Sozialwissenschaften
und Osteuropastudien

Ausgeschieden!

12. M. 2014
mw

G Ef 140 RARA

Slavisches Seminar

I.v. No. 8326

Pobožne glosy sbratschojskeje gmejny.

Nº. 10.

Sgromajone spisow togo grobę Zinzendorfa.

10.

Mér a wjaſele we ſwétem Duču.

Wele kniglow jo ſchishejzanh, we kotařich jo hopiſane, kak možom h ſvožnoſezi pſchis, a na zom jo k poſnaſchu lež nechten jo ſbožn na ſebju. Ja mami jadno ſname, na tom ja huſnaju a wém, lež nechten bjo ſbožn, a to jo to, gaž złomek požedajuz groni: ja kſchel rad ſbožn býſch! Ten ſwét nozo ſbožn býſch, ten náma žednogo požedanía fa tym ſebjom. Chtož pač take pſchawé goruze, wérne, nutſchikowne požedanie ma fa teju ſbožnoſežu, ten ſtoj južo ſjadneju nogu we ſebju. Jeſus žejo: „Sbožne ſu, kenž žaļuju; ſbožne ſu te głodne a lazne fa teju pſchawdoscžu;“ jo ſbožne ſu te dufche, kotařež jano tač daloko ſu, až zuju a huſnaju, až ſu chudobne naſ ſchnej gnaje, tač chude a boge, až ſebe ſeveže žedneje drugeje radh ak k Bogu tomu kněſu ſtupiſch a ſogo pſchoſhſch ho gnadu, tač ako pſchoſare pſched naſchymí žurjami pſchoſe ho kufk kleba. Chtož te wěz̄, kenž we Christuſu ſe namakaju, te ſebjaske darh a tu gnadu, kotrūž wot ſogo doſtaňom, fa ſbožnoſež ma, ten jo južor wot togo ſwéta wotchylony; pſcheto chtož ten ſwét lubo ma, kogož hutſchoba na tych ſwétnych wězach a ſchelných

luschtach wiśh, ten neżaržy niz mot thch darow a teje gnadu, kenz jo we Jēsu Christušu. Tak jēšno pač, ako gnadu dostaniosch, a psches Jēsuša ſiniersch a kſchej ta ſablužona, neknizomna a ſwētna-semiſka myſl jo hu ſinierschona a ſagnana, tak jēšno teke derbi potom nowa ſbožnoſc̄, nowe wjaſele, nowa jaſnoſc̄ a býtſch noſc̄ we twojej hutschobe nastasch a ſchi zelego na połniſch. „To kralejſtwo Bože jo pſchawdosc̄, mér a wjaſele we ſwētem Duchu.“ Wono jo bludna myſl, gaž nechten ſe myſli, až my kſcheczijanu ſmū luže, kenz niamam užednogo wjaſela, až my jano pſcheze ſdychujomu a ſkjaržymu a žalosczim u a ſe poramy pochylone, ab Jēsušu pſcheze rownejsche buwali. Nē, taki wjaſym, to niej užedno pſcha we kſcheczijanſtwo. Jēsus ga jo naſ wimogl mot ſchyknich gréchow, mot ſinierschi a mot zartojſkeje možu. Won ga jo naſ ternuł ſe ſchykneje staroſezi, nuse a žalosezi, Won ga jo ſa naſ płakał, ſdychował a žałocził, ab my mér, wjaſele a ſkobodnoſc̄ meli. Chto kſchel neto hyschezi byſch tužnū? My ſiſchi Bože možomu a dejmu byſch te nejwjaſelsche luže na ſwēſche a to tke ſmū. Ale frelich, tak ako ten ſwēt ſwojo wjaſele počasuj, tak my jo nezynim a jo niamam. Lej, gaž ta luba nezela naſtaňo, tam ſwignu nam ſchykh tormach te ſwonu ſwoj głoſ a wołaju ſ'možnym luboſnym głoſom thch kſcheczijanow do thch domow Božych a wono pſchidu stare a młode, muže a żony, poſpodar a zelazin, gospoſa a żowka, ženonu a frjony, bogath a chudu, woni pſchidu ſchykne, aby Bogu ſlužli. A wono ſe kſchafnie gleda, gaž dom Božy jo tak połny, gaž te ławki nejšu prosne, ale ſche naſchiczone, głowa pſchi głowe, a ta zela ſgromajina ſ'mož-

nym głosom chopyjo spiwasch jaden duchny kjarliż sa drugim, tak až daloko szerkwe wen te pobožne głosy su k'fschachnu. A gaž potom ten ślužabnik Božy stu-pijo na śwete město, a schyknym tym głodnym a laz-nym duscham spratkarne huzelujo ten kleb togo žy-wenia a našledku to żognowane Boga Woſchza, Ssh-na a śweteego Ducha jim dajo śobu na drogu domoj. To jo k'schafnie, na tom ſe roswjaſelijo hutſhoba, a te jańzele Bože na īebju wjaſele ſe teč. Ale gaž wotpołudnia pschižo, gaž wjazor ſe pora, zo ga te namſchare potom želaju, že potom su k'nam-a-kańu? zu ſchi jo gronisč. Te „žischi Boże“ te su zely žeń „we Božem domie,“ rosmej kradu, niz zerkwi, ale woni maju doma zerkwju a żarże tam namſchu a rosgańaju ſe iwo Božeg ſłowa abo togo pŕatkowanja, woni ſe modle a spiwaju duchne lubožne kjarliże, woni zescze a chwale śwojego Knęsa kaž jo dopolu-dna su namſchij zhnili, a jich hutſhoba jo wjaſoła we tom Knęsu. To jo pschawie, neželske wjaſele!

Ale te žischi togo śweta! že ga te su? Och, te su teče gromadu ſejschli a ſeſedali, ale we rukomia ūmaju ſpiwařskich kniglow abo bibliju, te laže doma, te su ſabute, ten „namſcharſki b o n“ ga jo minio! Ale woni roszyniuju druge knigły, te maju 32 blatow abo lopenow, a tam ūjſu k'uamakaiu „dwójce kni-gły kralow,“ ale woni maju „ſtyrjoč kralow!“ A we takich kniglach woni pytaju a ſejze pschi nich až do divanaczych, jo, Bogu buži ſkjaržone! zesto tak dkujko, až na pońežele ſe chapja ſwitasch a te jutſhne ſorja chapjaju do hoknow ſweschisch. To jo jich Boža ſlužba, ale ten zart jim pļaschi! A ten mlody lud, ſenž teče jo namſchij był, wjaſeli ga ſe ten teče? —

Rejsečjo ga žedne slyschali ten sogol a kschik, to grasche a smijasche? Wesch, kak Mojsašoju bescho hokoło hutshobh, ako tej kamenianej tofli stymi 10 kasuami sgorh Sinai dołoj našescho a srasom huphta swoj lud skokajzh a rejujzh hokoło togo sloschaneg schelescha! Neweschli jo, ga zii ras na nězelu we kschesczijaniskich wbach hokoło a poglednij ras na tu sogolezu mložinu, tam bžosch wizesch to skokanie a rejowanie, bžosch slyschasch ten daloko roslegath sogol, a maschli pschawie bhtschej wožh, ga bžosch teke huphtasch to schele, hokoło kotaregož ta boga kopiza ako swojego pschiboga ſe wjaſeli. To ga to bože, swete wjaſele? Och, zo ga jano možo take wjaſele bysch! — we kuždem roſchku ga stoj zart a ſleži fa tymi duschami, ab jich ſałapnuł a hułojł.

Chtož Žesuša lubujo, chtož ras aky gole Bože to wjaſele, jo hophtał, kotarez ten Wimoznik tym swojim dawa, ten námžo do takiego wjaſhma ſe ſobudach, tomu jo rawnotak, ab ſe jomu pod nogoma palilo! Ten ſablužony, ſlepý swet frelich námžo jo hopſchiniesch, kak něchten nedejal ſpodobaňa na reji a grashu a takich drugich ſchelných lufchtach mož namakasch. A gaž my ſnim ſobu nězeňomu a ſobu něpijomu a ſobu nězýnimu, ga buwa ſh a gorniwy a ſanizujo a ſromoschi naš. A mloga ſlaba duscha, ta námžo togo pscheniacej, a dajo ſe ſobu ſchēgnuſch.

Ale lubſche, kak to ſe maka? dopołudna namschy ſpiwaju:

„Jesus, pschiz žgan ſam fu mine,
Wostan we mino hobstawię,
Mojej dusche nejdroſchij,
Pſchiz moj pschijaschel ſłodſchij!“ —

a wotpołudna a wjazor tam ſe by powleknuli, gab
ten Knēs Jefus k'nim ſrasom ſtupił! Kogo maju lu-
bej, Jefuſka abo te žadlawe parnochty togo zarta?
Och, ty luby ſverski nan, a ty stara ſverska mama, to
možosch lažko ſgoniſch, kogo twoja žowka abo twoj
bhy lubej ma. Pschoſyſch, ab doma wostalej, ab nej-
ſchlej do teje weliteje kopize; — ale nej jima žedno
grono a žedno žaržańe, stej wonej zeſej nežywiej a
namžotej jo dozakasch, ab ſe mogalej huſunuſch ſe
ſchph abo ſkomorki, — gaž to na twojich žiſchach abo
na twojej zelazi wizischi, potom nietrebaſch dlujko pſcha-
ſchach kogo wezej lubuju. Potom ſdychuij, potom
bjatuj a pſchoſ twojego Wimožniča, ab Won nepuſch-
cził te boge dusche, ale ſa nimi ſchel tak dlujko, až ſe
jim chopiło žadasch togo ſwētnego wjaſela. My ga
mamy jadnogo Knēsa kenž pſchoſby huſlyſchyo.

Luba duscha, tak žałosne a ſachadne a hobschu-
dne jo ſcho ſwētne, ſchelnne wjaſele! Gledaj ras na
te ſenje na te dobydki a to pſchemoženie! Tak mlogi
ma na tom bogatſtive ſwojo ſpodobanie, — te hun-
derth a towſynty, te ſu joko pſchibog! — a ſenjeſyſ-
kow nažarischi, to jo ſa mlogego to nieſlubſche želo.
Alle nej ga wono tak, gaž bhy tomu „mamonoju“
ſlužyl wele let až do ſmierschi, ga nedajo ſchi žednogo
myta, won ſchi ſpuschczijo nejperwej, won raska ſchi
niepſcherwožijo. Nej to welgi niepſchaine wot iøogo, až
złoweka tak hobschuzijo a ſpuschczijo? Frelich jo nie-
pſchaine, a togdla ten Knēs teke groni wot togo ma-
mona, až jo „niepſchawy“ (Luc. 16, 9). Alle jo ga
ſtymi drugimi pſchibogami hynazej? daju ga te zło-
wekoju druge myto a lepſchij žek? Gledaj, tam lažy

mloženj na smiertnej postoli, ta smiersch južo klapjo do žurji, ta wědobnosć žaržy jomu to zeče živene předk, ten śudnik juž woła. Sežo ras pschi takej postoli stojali, sežo s takim humerajuzym ſe južo ras rosgraňali? Zoga troschtujo joga chudu dufchu? zo joga hochložijo a mozujo? Wjaſeli ſe dře, gab jomu chopil hulizowasch wot rejowańa a gracha? wot piſcha a lufchtnego živena, wot gerzow a lubkowanja? By take grono jomu dało troscht a wjaſele? To ſawescje niz! Chtož pak we takich ſcheluych lufchtač jo zaſ ſwojogo živena wjaſele pytał, ten jo net žaſoſne hobſchuzony. Ta boga dufcha popada ſa troschtom a pomozu, ale wona ſenamakajo žeditogo, ale zo ſe ſlēkanim do togo niinnernego ſkasejia.

Ale chtož we młodych a we starých lětach jo pytał pla Žesuša ſwoj lufcht a ſwojo wjaſele, chtož we chorych a ſtronych zaſach ſe jo pschihuzyl k ſwojому Wimožnikoju, chtož Togo jo wizeł we Duchu: togo wjaſele jo welite a hobſtavne, nichten ūamžo jo jomu wesesch, niz choroscž, niz bołoscž, niz smiersch, niz hela, žeden minik, žeden zart. Šylij gole Bože, ga ſy ſbožny a gluzny tam, žež ten ſwēt a žischi toga ſwēta ſe huboje a ſlēkaju. A dokulž Bog naš ſe jo ſajzik ſu gniwu, ale ab tu ſbožnosć hobſejzeli psches naſchogo Kněsa Žesum Christuša ga muſy jadu žen tomu drugemu gronischi, a jadna noz tej drugej ſjawisch, až my žinša hyscheži ſbožnejsche byſch možomu až zora. „Chtož ma, tomu bžo dane, až ma ſchyknogo počno.“

Ich habe nun den Grund gefunden.

Glos: Chtož jano Bogu ſe da starasch.

We Jefuſowých kſchatvnych ranach
Ssom wěſty ſ'chow nět namakal;
We niemere ja howaz ganiach,
Nět pak jo Bog mě wěſtoſež dal;
Nět idem, až twarze ſtoj moj dom,
Lež teke proch a popeł ſom.

To jo ta ſmilnoſež a ta gnada,
Ak gręſchnikoju pomoz dej;
To jo nierna Boža rada,
Kenž k'hopſchimieschu žedne ſej:
Ta gręſchuika tek lubo ma,
Dasch pſchijo abo hubega.

Sse ſgubisich ſiedej žedna dufcha,
Nam ſchylkym Bog rad pomoz zo,
We Jefuſu ta ſmilnoſež hufcha
Na ſejmu k'nam how pſchifchla jo:
Nět Jefus zo po ſwěſche ſam
A klapjo tak do žurji nam.

Jefuſa ſiniersch a kſchatwne raný
Nam ſchylkne gręſchne raný goj;
Chtož tam jo pſchawiſe ſachowaný,
Sa togo pſchoſy Christa snoj
A woła ſgloſom welikim:

„Daj gnadu jim! daj gnadu jim!“

Chto kſchěk tu gnadnu dlym humerisch,
Ta dlymscha ak to morjo jo!
Tej zu ſe pſcheze rad doiverisch,
Gaž gręch a zart mě zafchysch zo:
Tam namakam we Christuſu
Schu Božu ſmilnu dobrotu!

Deb hoiv na sejmi schyknno sguabisch,
Bož hutshobne ja lubo mam,
A namžo nichten troscht me slubisch,
So, gab ja schyken sginul ſam:
Ja wem, Bog jo psches Christuſa
Ta ſmilnoscj a ta dobrota!
Jo pschižo na mno ſemſka staroscj,
Jo žurny welgi mē ten ſwet,
A debu ſcherpesch ſchaku žałoscj
Wot młodych až do starych lēt:
Na Christuſa ſe ſpuschejam ja,
Och Boža ſmilna dobrota!
Gaž ja na moje statki gleđam
A zož ja dobreg' zynil ſom,
Ga žednu zescj ja něpožedam
A chwalisch ja ſe něſmejom:
Na to ſe jano ſpuschejam ja,
Až Bog tek ſa mno ſmilnoscj ma.
Dasch ſchykno že po Togo woli,
Kenž taku lutnu ſmilnoscj ma;
Kſchek hugojsch ſchykne moje boli,
Ab konz nēt mēla staroscj ſcha:
Dasch pschižo ſly ab dobrý zaſ,
Na ſmilnoscj twarim kuždy ras!
We takej wēre zu ja ſtojasch,
Tak dlujko ak ja žhwý ſom,
Psched nizym nōk ſe wēzej bojasch,
Na nēbju jo moj stawny dom,
Tam ſwjaſelim ras ſpiwam ja:
Och lutna ſmilna dobrota! *Teschnar, 1865.*

Schisheczany wot Müllera ſa ſ. W. Brandta w' Choshebusu.

Freie Universität Berlin

1522070/188

